Όνομα: Νικόλαος Ιωαννίδης

Τίτλος: Καθηγητής Πανεπιστημίου, Αρχιμανδρίτης

Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου
Ισοκράτους, 1-7
1016, Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ.: 00357 22 443 055
Φαξ: 00357 22 443 050
E-mail: n.ioannides@theo.ac.cy

Προφίλ:

Ο Αρχιμ. Νικόλαος Ιωαννίδης είναι αφυπηρετήσας Τακτικός Καθηγητής του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και Επισκέπτης καθηγητής της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας της Κύπρου. Συμμετείχε ως εισηγητής σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει επιβλέψει πολλές διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές και έλαβε μέρος σε πολλές τριμελείς και επταμελείς επιτροπές κρίσεως διπλωματικών και διδακτορικών διατριβών καθώς και σε πολλές τριμελείς εισηγητικές επιτροπές και εκλεκτορικά σώματα για την κρίση Λεκτόρων, Επικούρων, Αναπληρωτών και Τακτικών Καθηγητών στο ΕΚΠΑ, στο ΑΠΘ και στη Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου. Επί σειρά ετών μετείχε και μετέχει, ως μέλος, σε Συνοδικές Επιτροπές της Εκκλησίας της Ελλάδος (*Θείας Λατρείας και Ποιμαντικού Έργου* και *Λειτουργικής Αναγεννήσεως*). Διετέλεσε επί δεκαετία Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής της Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας. Έχει τιμηθεί από το Πατριαρχείο Μόσχας με το παράσημο του Αγίου Σεργίου και από την Εκκλησία της Ελλάδος με την ανώτατη διάκριση, τον «Χρυσούν Σταυρόν του Αποστόλου Παύλου».

1. Εκπαίδευση

Πτυχίο	Έτος	Ίδρυμα	Τμήμα	Τίτλος Διατριβής
Θεολογίας	1974	Institut de Théologie Orthodoxe, Établissement universitaire, Paris		
Αναγνώριση πτυχίου	1974	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	Θεολογική Σχολή	
Elève Titulaire	1973	Sorbonne	École Pratique des Hautes Études, Section des Sciences Religieuses (Christianisme Byzantin et Slave, Paléographie, Histoire et critique des texts).	

Διδακτορικό	1981	Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Βελιγραδίου		Ο Ιωσήφ Βρυέννιος, Βίος-έργο- διδασκαλία

Έρευνα κατά περιόδους μεταξύ 1975-1980	Έρευνα χειρόγραφων κωδίκων πατερικών έργων στις Εθνικές Βιβλιοθήκες Αθηνών, Βελιγραδίου καθώς και στη Βιβλιοθήκη Αγίου Μάρκου Βενετίας.
Έρευνα 1975-1981	Άμισθος επιστημονικός ερευνητής της Θεολογικής Σχολής Βελιγραδίου (έρευνα κειμένων σλαβικών και ελληνικών χειρογράφων κλάδου Πατρολογίας).

2. Δεξιότητες

Είδος	Περιγραφή	Επίπεδο
Γλωσσικές	Γαλλική	Πολύ καλό
	Σερβική	Πολύ καλό
	Ρωσική	Πολύ καλό
	Αγγλική	Μέτριο
	Βουλγαρική	Μέτριο

3. Εργοδότηση

Περίοδος εργοδότησης		Εργοδότης	Τοποθέτηση	Θέση
Από	*Μέχρι*			
2016	Σήμερα	Θεολογική Σχολή Εκκλησίας Κύπρου	Πρόγραμμα Θεολογίας	Επισκέπτης Καθηγητής
2005		Θεολογική Ακαδημία Κιέβου		Επισκέπτης Καθηγητής
1984	2014	Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή	Μεταλυκειακό Τμήμα και ΙΕΚ	Καθηγητής
1986	1992	Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών		Καθηγητής
1981	2016	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	Θεολογική , Τμήμα Θεολογίας	Καθηγητής

4. Υποτροφίες, Χρηματοδοτήσεις και Χρηματικές Ενισχύσεις

1970-1974	Υποτροφία Γαλλικού κράτους για τις θεολογικές μου σπουδές στο Institut de Théologie Orthodoxe, Établissement universitaire, Paris
1975-1981	Υποτροφία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για την εκπόνηση της διδακτορικής μου διατριβής.

5. Διδασκαλία

1981-2016	Α. Προπτυχιακό επίπεδο στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών	1. Εκκλησιαστική Γραμματολογία ἀπό τον Θ΄ αι.
		2.Πατερική Θεολογία
		3.Αντιρρητικοί θεολόγοι από το ΙΑ΄ αιώνα
		4. Μυσταγωγικά κείμενα Υστεροβυζαντινής περιόδου
	Β. Μεταπτυχιακό επίπεδο στο Τμήμα Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών	1. Σχέσεις Ορθόδοξης και Σχολαστικής Θεολογίας στο Βυζάντιο
		2. Αντιρρητικοί θεολόγοι της ΄Υστερης Βυζαντινής περιόδου
1986-1993	Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Αθηνών	Πατρολογία
1984-2013	Ριζάρειος Εκκλησιαστική Σχολή	Πατρολογία
2005	Θεολογική Ακαδημία Κιέβου	Διαλέξεις σε θέματα πατρολογίας
2015	Μεταπτυχιακό Τμήμα Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου	Πατερική Θεολογία
2016-σήμερα	Θεολογική Σχολή της Εκκλησίας Κύπρου	Πατρολογία Α' και Β' Αγιολογία Βυζαντινή Γραμματολογία

6. Διοικητικά Καθήκοντα

Κατά περιόδους μεταξύ 2003 και 2016	Διευθυντής Τομέα Πατερικών Σπουδών και Ιστορίας Δογμάτων του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών
2010-2012	Διευθυντής Μεταπτυχιακού Προγράμματος Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
2007-2016	Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθήνας

7. Μέλος Επιστημονικών Σωματείων και Επαγγελματικές Υπηρεσίες

1984-σήμερα	Μέλος Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός»
2000-σήμερα	Μέλος της ειδικής Συνοδικής Επιτροπής «Λειτουργικής Αναγεννήσεως» της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος

1995-2006	Μέλος της Συνοδικής Επιτροπής «Θείας Λατρείας και Ποιμαντικού έργου της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος
2014 (29 Σεπτ.-4 Οκτ.), 2015 (15-21 Φεβρ.) και 30 Μαρτ. -03 Απρ.) στο Σαμπεζύ Γενεύης	Συμμετοχή ως Καθηγητής Σύμβουλος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην «Ειδική Διορθόδοξη Επιτροπή διά την προπαρασκευήν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου».
2015 (10-17 Οκτ.) στο Σαμπεζή Γενεύης	Συμμετοχή ως Καθηγητής Σύμβουλος του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας στην «Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου».

8. Μέλος Επιτροπών Διοργάνωσης Συνεδρίων

2000- σήμερα	Μέλος της Επιτροπής Διοργάνωσις των «Πανελληνίων Λειτουργικών Συμποσίων» από την ειδική Συνοδική Επιτροπής «Λειτουργικής Αναγεννήσεως» της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος.
2005	Μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής του Β΄ Διεθνούς Συνεδρίου του Δήμου Αθηναίων «Η Ελλάδα στον κόσμο» με θέμα «Βυζαντινές Σπουδές».

9. Ερευνητικά Προγράμματα - Χορηγίες - Συνεισφορές

Πρόγραμμα Δια Βίου Εκπαίδευσης του Συλλόγου *Kievskoe Religiozno-Filosofskoe Obšestbo*	Θέματα πατερικής θεολογίας.

10. Μνημόνια Συνεργασίας

Συνεργασία με το «Ίδρυμα Ποιμαντικής Επιμορφώσεως» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών	Μαθήματα-Ομιλίες-Διαλέξεις στα τμήματα επιμόρφωσης κληρικών των Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος.

11. Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

Πατρολογία	Τα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα εστιάζονται στη διδασκαλία των Πατέρων και Εκκλησιαστικών Συγγραφέων κυρίως της ύστερης Βυζαντινής περιόδου.
Λειτουργικά θέματα	Τα λειτουργικά θέματα πού σχετίζονται με τη διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας.

12. Δημοσιεύσεις

Α. Βιβλία/μονογραφίες

- *Ὁ Ἰωσήφ Βρυέννιος. Βίος-ἔργο-διδασκαλία*, Ἀθήνα (1985 καί β΄ ἔκδ. 1999 καί στά σερβικά 1997), σσ. 441.

- Μετάφραση στή σερβική γλῶσσα ἀπό τήν *Ἑταιρία Φιλοσόφων καί Κοινωνιολόγων Μαυροβουνίου* (*Društvo Filosofa i sociologa Cerne Gore*), τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Νίκσιτς, στή σειρά "Φιλοσοφική Ἀλήθεια" μέ τόν τίτλο *Bog, Čovek, Spasenje. Život, dela i učenie Josifa Brijenija*, Nikšić 1997, σσ. 378.
- *Σημειώσεις Ἐκκλησιαστικῆς Γραμματολογίας μετά τόν ΙΑ΄ αἰώνα*, Ἀθήνα 1994, σσ. 95.
- *Ὁ Ἱερομόναχος Ἱερόθεος (ΙΓ΄ Αἰ.) καί τό ἀνέκδοτο συγγραφικό ἔργο του, Κριτική ἔκδοση*, Ἀθήνα (2003 καί 2007), σσ. 239.
- *Ὁ Νικηφόρος Βλεμμύδης καί ἡ περί ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος διδασκαλία του*, Ἀθήνα (2006 καί β΄ ἔκδ. 2010), σσ. 349.
- *Θεολογία καί Γραμματεία ἀπό τόν Θ΄ αἰώνα καί ἑξῆς*, Ἀθήνα 2007, σσ. 610· καί β΄ ἔκδ. συμπληρωμένη Ἀθήνα 2010, σσ. 671.
- *Μελετήματα πατερικῆς καί ἀντιρρητικῆς θεολογίας*, ἔκδ. ΕΝΝΟΙΑ, Ἀθήνα 2011, σσ. 414.

Β. Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

«Sukob sholastičkog humanizma i pravoslavnog palamizma u Vizantijskoj misli 14. veka», *Glasnik,* Beograd 10 (1982), σσ. 250-257.

«Isihasticki pokret u XIVom veku», *Teološki Pogledi*, Beograd 4 (1983), σσ. 181-189).

«Ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ Λόγου καί ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου», *Ἐκκλησία* ΞΑ΄, 5 (1984), σσ.159-163

«Ἰωσήφ Βρυεννίου, περί μνημοσύνου τοῦ Πάπα (κριτική ἔκδοση)», *Ἐκκλησιαστικός Φάρος*, ΞΕ΄-ΞΣΤ΄ (1983-1984), σσ. 234-239.

«Εὐχαί εἰς τήν Ἑλληνικήν καί Σερβικήν γλῶσσαν ἀποδιδόμεναι εἰς τόν Ἅγιον Γρηγόριον Νεοκαισαρείας τόν θαυματουργόν», *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, Τόμος ΚΣΤ΄ (1984), σσ. 635-668.

«Ὁ ρόλος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στήν κοινωνία (ἀναφορά στήν ὀρθόδοξη θεώρηση τῆς ζωῆς», *Ἐκκλησία ΞΔ΄* (1987), σσ. 681-685.

«Ἡ ἄσκηση ὡς τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ», *Τιμητικό ἀφιέρωμα εἰς τόν Μητροπολίτην Ὕδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κ. Ἱερόθεον*, Ὕδρα 1997, σσ. 439-460.

«Ἡ Παναγία Μητέρα τοῦ Θεοῦ», *Παναγία ἡ Τρυπητή Πολιούχος Αἰγίου*, Αἴγιον 1997, σσ. 9-13.

«Σχέσεις Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καί Ρωσίας κατά τόν ΙΕ΄ αἰώνα (Ἰωσήφ Βρυέννιος – Φώτιος Κιέβου – Βησσαρίων)», *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστη-μίου Ἀθηνῶν*, ΛΓ΄ (1998), σσ. 453-464.

Τέσσερεις ὁμοϊδεάτες τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ καί ἡ διδασκαλία τους περί θείας οὐσίας καί ἀκτίστων ἐνεργειῶν καί ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος", *Ἐπιστημονική Ἐπετηρίς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, ΛΓ΄ (2000), σσ. 345-391.

Γ. Εργασίες σε συλλογικούς τόμους

«Δύο ἔργα τοῦ Νικηφόρου Βλεμμύδη ἀναφερόμενα στό Ψαλτήριο», *Φιόρα Τιμῆς γιά τόν Μητροπολίτη Ζακύνθου κ. Χρυσόστομο Β΄ Συνετό,* Ζάκυνθος 2009, σσ. 361-371.

«Ἡ προσθήκη τοῦ Filioque στό Σύμβολο τῆς Πίστεως ὡς διασπαστικό στοιχεῖο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἑνότητος κατά τήν παλαμική παράδοση», στό *Χριστόδουλος. Ἀφιερωματικός Τόμος*, Ἀθῆναι 2010, σσ. 495-507.

Δ. Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

«Προσπάθειες Λειτουργικῆς Ἀνανεώσεως στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας», *Λατρεύσωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ. Τό αἴτημα τῆς λειτουργικῆς ἀνανεώσεως στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Πρακτικά Β΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου*, Ἀθήνα 2003, σσ. 307-326.

«Ἡ ἱερωσύνη κατά τήν πατερική παράδοση», *Τό Μυστήριον τῆς Ἱερωσύνης, Πρακτικά Ζ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσί-ου*, Ἀθῆναι 2006, σσ. 131-173.

«Τό πρόβλημα τῆς συχνότητας τῆς θείας Μεταλήψεως στόν ἅγιο Μακάριο Κορίνθου καί σέ προγενέστερους συγγραφεῖς», *Ἅγιος Μακάριος (Νοταρᾶς) γενάρχης τοῦ Φιλοκαλισμοῦ - Μητροπολίτης Κορίνθου*, Πρακτικά Συνεδρίου, Ἀθήνα 2006, σσ. 269-298.

«Ἡ ἑορτή τῶν Χριστουγέννων – Θεοφανείων», *Τό Χριστιανικόν Ἑορτολόγιον. Πρακτικά Η΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσί-ου*, Ἀθῆναι 2007, σσ. 129-185.

«Τά Ἔσχατα στίς Α΄ καί Β΄ πρός Κορινθίους Ἐπιστολές τοῦ Ἀπ. Παύλου κατά τόν Εὐθύμιο Ζιγαδηνό», *Ἀπόστολος Παῦλος καί Κόρινθος. Πρακτικά Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου (Κόρινθος, 23-25 Σεπτεμβρίου 2007)*, τόμος Πρῶτος, Ἀθήνα 2009, σσ. 683-733.

«Ἡ Βυζαντινή παιδεία στή Νίκαια μετά τήν Ἅλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τούς Λατίνους (1204)» (Πρακτικά τῆς Ἡμερίδας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μέ θέμα «1054-1204. Δύο ἐπέτειοι μέ κοινή δυναμική στίς σχέσεις Ἀνατολῆς –Δύσεως»).

«Οἱ παραμυθητικές ἐπιστολές τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας», *Τό Μυστήριον τοῦ θανάτου εἰς τήν Λατρείαν τῆς Ἐκκλησίας, Πρακτικά Θ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (Βόλος, 5-7 Νοεμβρίου 2007)*, Ἀθῆναι 2009, σσ. 193-230

«Ἡ κατανόηση τοῦ Χαρίσματος τῆς Ἱερωσύνης ὡς ἐργαλεῖο γιά τό ἐνοριακό ποιμαντικό ἔργο», *Πρακτικά τοῦ Β΄Ἱερατικοῦ Συνεδρίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύρου*)

«Ἡ ἀνθρώπινη ἀσθένεια καί ὁ πόνος στήν πατερική θεολογία», *Ἡ ὑγεία καί ἡ ἀσθένεια στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας, Πρακτικά Ι΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (Βόλος, 20-22 Ὀκτωβρίου 2008)*, Ἀθῆναι 2009, σσ. 87-115.

«Crkovnata katihiza v svremennija svjat», *Crkvata i svremennoto obtstvo, Pravoslavna bogoslovska konferncija*, Ruse 2005, σσ. 24-30.

«Sviatoi Grigorij Palama o božestvennoi sušnosti i božestvennijh energijah», *Hristianskaja Misl, Kievskoe Religiozno-Filosofskoe Obšestbo*, Kiev 2006, σσ. 12-17.

«Vstreča pravoslavnogo i sholastičeskogo bogoslovija v Vizantii», *Hristianskaja Misl, Kievskoe Religiozno-Filosofskoe Obšestbo*, Kiev 2007-2008, σσ. 24-28.

«Adaosul Filioque în Simbolum de Credinţă ca element de sciziune a unităţii bisericeşti concepţia palamit», *Annales Universi tatis Valachiae. Facultatea de Theologie*, Targoviste 2008, σσ. 154-164.

«Τό Βυζάντιο στίς θεολογικές σπουδές», *Πρακτικά τοῦ Β΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων «Ἡ Ἑλλάδα στόν κόσμο» μέ θέμα «Βυζαντινές Σπουδές»*.

«Νικόλαος Καβάσιλας καί Συμεών Θεσσαλονίκιης οἱ θεμελιωτές τῆς θεολογίας τῆς βυζαντινῆς λατρείας», *Πρακτικά Ι΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (Βόλος, 20-22 Ὀκτωβρίου 2008)*, Ἀθῆναι 2009, σσ. 315- 393.

«Οἱ ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου στόν ἅγιο Μάρκο Εὐγενικό καί στόν ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης», *Πρακτικά ΙΕ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (Καισαριανή, 20-24 Σεπτεμβρίου 2014)*, Ἀθῆναι 2016, σσ. 315- 393.

«Ἡ τιμή τῶν ἱερῶν λειψάνων», *Πρακτικά ΙΣΤ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου (Λαμία, 1-9-21Σεπτεμβρίου 2016)*, Ἀθῆναι 2017, σσ. 219- 253.

Ε. Άλλες εργασίες (Διατριβές, Προσκεκλημένες ομιλίες)

Λήμματα στήν *Ἐκπαιδευτική Ἑλληνική Ἐγκυκλοπαίδεια – Παγκόσμιο Βιογραφικό Λεξικό* τῆς "Ἐκδοτικῆς Ἀθηνῶν": α) «Γρηγόριος Παλαμᾶς», β) «Εὐστράτιος Νικαίας», γ) «Θεόδωρος Μελιτηνιώτης», δ) «Θεόληπτος Φιλαδελφείας», ε) «Θεοφάνης Νικαίας», στ) «Θεοφύλακτος Βουλγαρίας», ζ) «Ἰσίδωρος Α΄ Κωνσταντινουπόλεως», η) «Ἰωάννης Η΄ Ξιφιλῖνος», θ) «Ἰωάννης Ι΄ Καματηρός», ι) «Ἰωάννης Μαυρόπους», ια) «Ματθαῖος-Ἄγγελος Πανάρετος», ιβ) «Μανουήλ Καλέκας», ιγ) «Νεῖλος Καβάσιλας», ιδ) «Νικήτας Στηθᾶτος», ιε) «Νικηφόρος Α΄ Κωνσταντινουπόλεως», ιστ) Νικηφόρος Κρήτης ὁ Μοσχόπουλος», ιζ) Νικήφόρος –Κάλλιστος Ξανθόπουλος».

«Ἁγιότης, ἡ ὁδός πρός τή ζωή», *Ἀνάπλασις*, περίοδος Γ΄, ἀρ. 373, Ἰαν. - Φεβρ. 1998, σσ. 3-5.

«Γιά τήν πίστη καί τήν πατρίδα», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2000.

«Ἰησούς Χριστός ἡ ἀλήθεια καί ἡ αἰώνια ζωή», *περιοδικό Τόλμη*, Δεκέμβριος 2000.

«Ἐνώπιον τῆς τρίτης χιλιετίας», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰανουάριος 2001.

«Περί διαφωτισμοῦ», *περιοδικό Τόλμη*, Φεβρουάριος 2001.

«Ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στήν παλιγγενεσία τοῦ 1821. *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2001.

«Ἡ ἀνάσταση πηγή ζωῆς αἰωνίου», *περιοδικό Τόλμη*, Ἀπρίλιος 2001.

«Ἡ λειτουργική γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας», *περιοδικό Τόλμη*, Μάϊος 2001.

«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούνιος 2001.

«Ἡ Ὑπεραγία Θεοτοκος», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούλιος-Αὐγουστος 2001.

«Ἄνθρωπος καί περιβάλλον», *περιοδικό Τόλμη*, Ὀκτώβριος 2001.

«Ἑλληνική Φιλοσοφία καί Χριστιανισμός», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2001.

«Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης. Ὁ τραγουδιστής τοῦ Θεοῦ», *περιοδικό Τόλμη*, Δεκέμβριος 2001.

«Ἡ Ὀρθοδοξία στή Δύση», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰανουάριος 2002.

«Γυναίκα ἡ περιβεβλημένη τόν ἥλιο», *περιοδικό Τόλμη*, Φεβρουάριος 2002.

«Ἡ ἱεραποστολή τῆς Ἐκκλησίας», *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2002.

«Ἔθνος καί Ἐκκλησία», *περιοδικό Τόλμη*, Ἀπρίλιος 2002.

«Ἡ Ἅλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως», *περιοδικό Τόλμη*, Μάϊος 2002.

«Πεντηκοστή, ἡ γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούνιος 2002.

«Θρησκευτικές περιηγήσεις», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούλιος-Αὐγουστος 2002.

«Ἐθελοντισμός», *περιοδικό Τόλμη*, Σεπτέμβριος 2002.

«Μνήμη Μικρασιατικῆς καταστροφῆς», *περιοδικό Τόλμη*, Ὀκτώβριος 2002.

«Ἡ Εὐρώπη τοῦ μέλλοντος», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2002.

«Ὁ Χριστός στήν Παλαιά Διαθήκη», *περιοδικό Τόλμη*, Δεκέμβριος 2002.

«Δύση-Ἀνατολή. Δυτικός- ἀνατολικός ἄνθρωπος», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰανουάριος 2003.

«Ἑλληνισμός – Χριστιανισμός», *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2003.

«Ἀνάσταση, ἀπαρχή τῶν κεκοιμημένων», *περιοδικό Τόλμη*, Ἀπρίλιος 2003.

«Ἡ Ἐκκλησία κιβωτός τοῦ Γένους», *περιοδικό Τόλμη*, Μάϊος 2003.

«Τό νόημα τῆς παιδείας καί ἡ ἀνώτατη ἐκπαίδευση», *περιοδικό Τόλμη*, Σεπτέμβριος 2003.

«Ὁ διάλογος ὀρθοδοξίας καί Ἰσλάμ», *περιοδικό Τόλμη*, Ὀκτώβριος 2003.

«Ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάνης», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2003.

«Νίκαια: Ἡ πρωτεύουσα τῶν ἐξορίστων Βυζαντινῶν μετά τήν ἅλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τούς Σταυροφόρους (1204)», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2004.

«Βόρειος Ἤπειρος. Ἐνενήντα χρόνια ἀπό τήν ἀνακήρυξη τῆς ἀνεξαρτησίας της», *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2004.

«Χάρις – Χαρίσματα», *περιοδικό Τόλμη*, Μάϊος 2004.

«Οἱ σχέσεις τῶν δύο φύλων (Τό μυστήριο τοῦ ἀνδρός καί τῆς γυναικός)», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούνιος - Ἰούλιος 2004.

«Ὀλυμπιακοί ἀγωνες», *περιοδικό Τόλμη*, Αὔγουστος 2004.

«Ἐκκλησία καί Σύνταγμα», *περιοδικό Τόλμη*, Σεπτέμβριος 2004.

«Ὁ Μακεδονικός ἀγώνας (1904-1908). Ἑκατό χρόνια ἀπό τήν ἔναρξή του», *περιοδικό Τόλμη*, Ὀκτώβριος 2004.

«Τό σχίσμα τοῦ 1054 καί ἡ ἅλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπό τούς Σταυροφόρους τό 1204», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2004.

«140 χρόνια (1864-2004) ἀπό τήν ἕνωση τῶν Ἰονίων Νήσων μέ τήν Μητέρα-Ἑλλάδα», *περιοδικό Τόλμη*, Δεκέμβριος 2004.

«Ὁ Οἰκουμενισμός καί ἡ στάση μας ἔναντι τῶν αἱρέσεων καί τῶν σχισμάτων», *περιοδικό Τόλμη*, Φεβρουάριος 2005.

«Προσκυνήματα τοῦ Αἰγαίου Πελάγους», *περιοδικό Τόλμη*, Ἰούλιος - Αὔγουστος 2005.

«Ἡ ἄσκηση στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία», *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2005.

«Σχέσεις Ἐκκλησίας- Κράτους», *περιοδικό Τόλμη*, Νοέμβριος 2005.

«Ἡ ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου ἀπαρχή τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπινου γένους», *περιοδικό Τόλμη*, Δεκέμβριος 2005.

«Προβλήματα τῆς νέας γενιᾶς», *περιοδικό Τόλμη*, Φεβρουάριος 2006.

«Ἡ σημασία τῆς εἰκόνας στήν ζωή τῆς Ἐκκλησίας», *περιοδικό Τόλμη*, Μάρτιος 2006.

«Ἡ γενική ἱερωσύνη ἤ τό βασίλειο ἱεράτευμα τῶν πιστῶν», *περιοδικό Τόλμη*, Φεβρουάριος 2007.

«Ὁ Καθηγητής Γεώργιος Ἀντ. Γαλίτης», *Ἐθνικό καί Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, Ἐπίσημοι Λόγοι. Πρυτανεία Γεωργίου Μπαμπινιώτη 2003-2005, τόμος 34ος (Μέρος Δ΄ 25.3.2006 – 31.8.2006)*, Ἀθήνα 2007, σσ. 329-331.

«Ὁ Ἅγιος Νικόλαος Μύρων τῆς Λυκίας», *Ἅγιος Νικόλαος Ἀρχιεπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας. Τό κλέος τῶν Πατέρων*, σσ. 14-19.

«Ἰουστῖνος Πόποβιτς: Ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ», *Πειραϊκή Ἐκκλησία*, Μάιος 2010, σσ. 28-30.